

הלכות שבת סימן שי"א

באור הגולה

אפילו (יו) בידו אחת * חייב. כגו ואפילו האוכל מרובע (יח) ויש יותר קורה בצדיות האוכל אפי"ס ו שנת מירא לא יבצר הפסולת אפי' כדי לאכול לאלתר (צ"י): ה' הבורר הורמוסין מתוך פסולת שלהם חייב מפני שפסולת שלהם (יג) ממחמת אותם כשישלקו אותו עמהם ומצא כבורר פסולת מתוך אוכל חייב: ו' (כ) אין מוללין סליליות אלא מילל * (כא) בשינוי מעט בראשי איבעיותיו. כגו ואפי' שמפרק האוכל מתוך השבלים הואיל ואינו מפרק רק לאלתר די' כדי לאכול שרי (כב) יש (ח) מהמירין (מרכי' ורין פ"ק דיו"ט) (כג) ולכן אסור לפרק האגוזים לחיס או לאגוזים

באור היטב

לחן ברירה הי"ט וכ"כ ב"י מ"א פ"ט וכו"כ הי"ט פ"ק דביה סו' מ"ב: (ח) מהמירין: דס"ל דדוקא לרכך שרי אבל לפרק הדגן מתוך השבלים הוי תולדה דלש ואסור. אבל כשנפרקו הדגן מן השבלים מע"ס מותר לקלוטו לכ"ט עיין סס"י שג"א. וארכיטין של

משנה ברורה

היה זמן מוסגן מחטות בין הערבים: (יו) בידו אחת. אף לרקמן כס"ו אוחא לנגח בידו אחת מותר התם לאו דרך ברירה הוא בזה משא"כ בסתם ברירה לא מוקרי שום שינוי ע"י מה שבידו בידו אחת ויש לזה גרסי כלל חיבת אחת ועיקר רבוחא הוא דאפילו בידו דכאובל מתוך פסולת מקילין בזה היכא שכונתו לאכול לאלתר הכא חייב: (יח) ויש יותר וכו'. ר"ל דכיו"ס כה"ב זריז לברור הפסולת קמ"ל דלשאי התם דמאס שמחת וי"ט הוא כדי למעט בערחה אבל הכא דרך ברירה הוא: (יג) מתחמת אוחס. ומבלעדי זה התורמוס מר מחד והשיב כפסולת והפסולת אינו מר כ"כ פ"ב הויב התורמוס כפסולת מתוך אוכל: (כ) אין מוללין וכו'. מיליה הוא שמואל השבלים כדי לפרק הדגן מתוכו ואסור (יא) מפני שנראה כדש: (כא) בשינוי מעט וכו'. בגמרא איתא שם ומולל בראשי אנבעותיו והוה השינוי שאינו מולל בידו: ומה דקאמר מעט היינו שלא ימולל כהס דק מעט [כן מוכח בגמרא שם. עולת שבת] וה"ה בצרביטין של קטניות שאין להווא מהן הקטניות (יב) רק מעט וע"י שינוי (יג) וז"ל דכל העולם נוהגין היתר וז"ל כיון שעודן לחן ואף הערבים אוכלין אותו לא הוי מפרק רק כמפריד אוכל מאוכל. אבל יבטין (יד) או שאר מיני קטניות שאין הצרביטין ראויין לאכילה כגון פולין (טו) וכן השומשומין מקליטין אסור לכו"ט בלי שנוי (טז) אף שדעתו לאכול מיד ועיין בכה"ל: (כב) ויש מהמירין. דס"ל דדוקא לרכך השבלים מותר ע"י שינוי אבל לפרק הדגן מתוך השבלים אף ע"י שינוי. אסור אף שדעתו לאכול לאלתר מפני שנראה כדש אבל כשנפרקו הדגן מן השבלים מע"ס (טז) מותר לקלוטו לכו"ט דלחן דש בכלל מפרק כלל ואפי' לקלוט הרבה מותר (יז) כדאיתא בגמרא וכו"ו כשדעתו לאכול לאלתר כדאיתא לקמן בסוף סימן שכ"ה עי"ש. ולרכך תפוח קשה אפשר דמותר אפי' בלי שינוי [פמ"ג]: (כג) ולכן אסור וכו'. היינו אפי' ע"י שינוי דכלי

באור הלכה

ודמיה דלקלוף שומים ונללים דאסור לאלתר זמן וכדאיתא בסוף סימן שכ"ה פ"ט. וכ"ז בעצמות שיש עליהם כבר אכל אותם הפלמית שאין עליהם כבר כלל יש לומר שלא לבררם ולבטלים מעל כקשרה קודם האכילה דכ"ל פסולת מתוך אוכל דשי"ך בו ברירה אפילו כאלתר אלא כשכר והפלותם ישאריו כקשרה וכמו שכתבנו למעט כדש מאחר מרכי'. ואל קסלו ל' דלקדק כזה יתנון כפיו מעט כל פלס קודם שחלטים לחון דשבו אין שם פסולת עליו כלי: * חייב. עיין במ"ג דאפילו לאלתר דאלו לאחר זמן אפילו אוכל מתוך פסולת חייב וכ"כ בסופקים. והנה שם שנוטין כרכס הגשים שמינין מאלל כש"ק בגתריה [הנעשה מרגלי בהמה] להניח על פסודה ג' י' מהם שגבלים ככמה חיבורים עי"ז ע"כ מוכרח איני לנדרס כדי שישנו לפשות דברין היתר. (ח) שדרכן לקלוף שומים ונללים ולהחזק דק דק ומכאן נהיך ויש בזה ב' חיבורים אחד על הקלוף כיון דסוף לאלתר זמן חייב ובזה נהיך כדאיתא בירושלמי והובא בכ"י סוף סימן שכ"ה וסביוא דרמ"א שם כג"ס וע"כ הובא ליתן שומים ונללים לוקחין זמן לא יקלטו ואסור (ג) על הדחוקן שמתחבו דק דק דיש בזה מאס שותן ודלקמן בסוף סימן שכ"ה ע"כ דלאחר זמן לכו"ט חייב מאס שותן. (ד) ויש כרכס מהמירין בוס אפילו כאלתר עי"ש במשנה ברורה וע"ז אפילו האכשם שמינין אותו המאלל לאכול לאלתר ג"כ זריזין לומר שלא יתחבטו הכללים [דק דק]. (ג) אם הכרוס חס סביר סולדת בו בשעה שנתן הכללים והשומים לחון י' בוס גם מאס מבלל אם הוא כלי דראשון ואפילו אם הוא כלי שמי' מהמירין בוס וכפרס אם סיד נביית בו דנדולת י' לזכר בוס מחד וכמו שכתבנו לעיל בסוף סימן שכ"ה ע"כ כ"כ סקת"ח ודבר זה מצי מחד אלא האכשם האוכלין את המאלל בוס כשבו חס כקדק וגם מערבין בתוס חמין ועיורר פת יבש וע"כ זריזין לומר מוס מחד אפילו כלי שמי' כשכרוס חס סביר נביית בו ומהגוון לומר אפילו אם הוא יד סולדת בו שלא ליתן או שום דבר לחון. (ג) שבוררין הפלותם מן כסבר ומשליכין אותן לחון ויש לזון בוס מאס טורד לכו"ט כיון דסוף לאלתר זמן אם לא שימנון כל פלס קח נפס קודם שיתקדו ואלו אין שם טורד עליו ואולי יש לומר דעלם שיש בו מוח מהכב כמין אחד פס כסבר ואין בו מאס ברירה אבל לא מהכרחי לזה עדיף מכסר לוי ומכובל דכתבנו לעיל דמקרי שמי מירים וע"כ כהנון לפשות כמו שכתבנו: * בשינוי וכו'. עיין במ"ג ודע דכניס י"ב איתא דנבאל לקמי' דרכא על איסורייה דמדלחא מוס לפריה אבל כשכח אסור להגול כדאיתא בסוגיא שם וי"ט לענין פריה קטניות דברי סבוכיו לוב בסוגיא דמשנין עיין במ"א ובס"א שחמש על מוס שטבגן פסולת היתר בוס תמיכה הוא אף לדש הרבאובס דעשום טבגן לסקל בוס אפילו כל דשם הרבאובס כאשר נחמת דפת רמ"א. כל כדמכח נכריכו וכ"כ הא"ר כשם מהכרס"ל וי"ל דהסיק דעשה הרבאובס. והנה בל"ז כהא שמה"ר"ס ל"ס לזרד למ"ס כשום ע"כ שדחה נכריכו ונחמת אוי' יודע שום מותר רשע עוד דמרכי' סט"ו שחמש דלם תקו קטניות מן הצרביטין נפיים מותר ליקח הקטניות מן אס לזה לאכול מיד ור"ל ג"כ ע"י שינוי ובמו שכתבנו מן הגמרא יותר ביאור דברי סט"ו עיין ביה"ט ומפסימת בגמרא

שער הציון

(יא) רש"י ב"ש דף י"ב ע"כ ד"ס מוללין דס"ל דסוף רק מדרכך ומסתברא דוכתה דלח"ה לא הוי מתירין ביו"ט ולפי מה דלסיק בסוף סוגיא דדוקא ע"י שינוי שוב אין לחי' ועיין שנת דף ע"ג פ"ב בגמרא חנה דש' והמנין אסונטו וכו'. וסדר ר"ח וכן בערוך דסוף מילתו שבלים ומשמש דס"ל דהוא מדאורייתא: (יב) עיין בכה"ל: (יג) מ"א: (יד) פסו"ט: (טו) דלפנין מפרק אין ר"ח בין מיד לאלתר זמן וזו' אין דעתו לאכול מיד אפי' ע"י שינוי אסור כשאר כורר אוכל מתוך פסולת אסור כאלתר זמן ודש ומולל אין בו מאס בורר שדמיון יש לו פסולת משא"כ בוס: (טז) מ"א כשם בגמרא: (יז) ב"ש י"ג ע"כ שדכחן ל"ח